

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1955

N:o 10—11.

Innehåll: N:o 10. Ålands landskapsstyrelses beslut om antagande av reglemente för Ålands yrkesskola.
N:o 11. Ålands landskapsstyrelses beslut om fastställande och erläggande av ersättningar och arvoden vid Ålands centralsjukhus.

N:o 10.

Ålands landskapsstyrelses beslut

om antagande av reglemente för Ålands yrkesskola.

Utfärdat i Mariehamn den 11 maj 1955.

Med stöd av landskapslagen den 29 mars 1949 angående landskapet Ålands yrkesskola (9/49) har Ålands landskapsstyrelse till efterrättelse antagit följande

REGLEMENTE FÖR ÅLANDS YRKESSKOLA

Yrkesskolans syftemål och undervisningsorganisation.

§ 1.

Skolans namn är Ålands Yrkesskola och dess verksamhetsort är Mariehamns stad.

Skolans ändamål, är att meddela förträdesvis unga personer sådan praktisk och teoretisk undervisning på olika yrkesområden som kan erfordras för att avlägga yrkesprov som fordras av fackman.

Ålands Yrkesskola upprätthålles av landskapet Åland. Undervisningsspråket är svenska.

§ 2.

Skolan står under Ålands landskapsstyrelses övervakning och kontroll. Den skall upprätthållas i enlighet med landskapslagen angående landskapet Ålands yrkesskola.

§ 3.

Skolan arbetar tillsvidare med tre två-

åriga fasta avdelningar, nämligen en för metallarbetaryrket, en för affärsbiträdesyrket och en för huslig ekonomi.

Landskapsstyrelsen kan besluta att fast avdelning skall vara ett-årig.

Inom ramen för beviljade anslag kunna de fasta avdelningarnas antal med landskapsstyrelsens medgivande ökas med en eller flera.

Intermittenta avdelningar, minst en och högst två, anordnas årligen för särskilda yrken ävensom tillfälliga kurser i den mån medel härför anvisats och kompetenta lärarkrafter finnas att tillgå.

§ 4.

Läsåret begynner den 1 augusti och är uppdelat på två terminer. Höstterminen omfattar tiden från och med den 1 augusti till och med den 31 december och vårterminen från och med den 1 januari till och med den 31 juli.

Undervisning meddelas från och med den 15 augusti till och med den 22 december samt från och med den 2 januari till och med den 30 juni i sammanlagt 42 veckor. Undervisnings- och arbetsveckans längd är 42 timmar. Om tiden för tillfälliga kurser bestämmes särskilt.

§ 5.

Landskapsstyrelsen fastställer undervisnings- och arbetsprogram (läroplan och läsordning) för yrkesskolan och godkänner läroböcker för undervisningen.

Direktionen och dess uppgifter.

§ 6.

Den närmaste tillsynen över skolans verksamhet och dess angelägenheter handhaves av direktionen, som består av sex av landskapsstyrelsen för tre år utsedda medlemmar av dem en ordförande och en viceordförande. Utöver dessa är skolans rektor självskriven medlem och sekreterare i direktionen. Ordföranden bör vara inkommen i yrkesverksamhet och ådagalägga intresse för yrkesutbildningen, ledamöterna kännare och helst utövare av de yrken, i vilka skolan meddelar undervisning, och hava intresse för skolans utveckling. En av medlemmarna bör vara förtrogen med pedagogisk verksamhet.

§ 7.

Direktionen handlägger frågor rörande förvaltningen av skolans egendom och ekonomi samt om undervisningens och produktionsverksamhetens praktiska organisation samt gör nödigbefunna framställningar rörande dem och avgiver utlåtande i ärenden angående skolans verksamhet och undervisning. I detta syfte åligger direktionen:

1) att efter lärarkollegiets hörande årligen utarbeta inkomst- och utgiftsstat för skolan och före den 1 september insända den till landskapsstyrelsen,

2) att ansvara för dispositionen av medel, anslagna till verkstads- och andra nödiga lokaliteter, undervisningsmaterial och bibliotek samt draga försorg om de inköp, som skola bekostas med dessa medel, såframt nämnda inköp icke av direktionen ombetrotts rektor,

3) att följa med undervisningen och verkstadsarbetet samt tillse, att undervisningsmaterial och arbetsredskap, skötas med omsorg och används ändamålsenligt,

4) att med beaktande av vad i § 4 är stadgat bestämma terminens begynnelse- och avslutningsdagar samt tiderna för lov,

5) att fastställa ordningsstadgar för skolan,

6) att fastställa ordningsstadgar för skolans elevhem om sådant inrättas samt utse en eller flera av skolans lärare till övervakare av elevhemmet ävensom i övrigt övervaka verksamheten och ordningen i elevhemmet,

7) att avgiva till landskapets myndigheter infordrade uppgifter och utlåtanden,

8) att årligen före juli månads utgång till landskapsstyrelsen överlämna berättelse över skolans verksamhet,

9) att granska och fastställa av lärarkollegiet gjorda förslag till fördelning av stipendier, premier och understöd,

10) att med lämpliga mellantider kontrollera skolans inventarieförteckningar och granska skolans egendom och bokföring,

11) att övervaka att yrkesskolans arkiv, som skall förvaras i skolan, dagböcker, matriklar, betygböcker m. m. omsorgsfullt föras och vårdas,

12) att då rektor eller annan befattningshavare gör sig skyldig till försummelse eller annan förseelse i tjänsten därom anmäla till landskapsstyrelsen.

13) att handlägga övriga ärenden, som enligt gällande lag ankommer på direktionen.

§ 8.

Direktionen sammanträder under terminerna minst en gång varannan månad och vid behov även oftare på kallelse av ordföranden eller vid förfall för denna av viceordföranden eller då skolans rektor eller minst tre av direktionens medlemmar hos ordföranden därom anhålla.

Direktionen är beslutförför, då ordföranden eller viceordföranden och två av dess ledamöter äro tillstädes.

Beslut fattas med enkel majoritet.

Vid lika röstetal avgör ordförandens röst, vid val dock lottdragning.

Ärendena vid direktionens sammanträden föredragas av sekreteraren, eller, vid jäv för honom, av direktionens ordförande, eller annan direktionsmedlem som direktionen därtill utsett.

Direktionens utgående skrivelser undertecknas av ordförande eller vid förfall för honom av viceordförande och kontrasigneras av sekreteraren, om direktionen ej annorlunda bestämmer.

Direktionen kan vid behov höra den lärare vars område det till behandling före-

kommande ärendet berör eller annan sakkunnig.

§ 9.

Skriftlig kallelse till direktionssammanträde jämte föredragningslista tillställs direktionens medlemmar två dagar före sammanträde.

Ärenden skola delgivas sekreteraren fyra dagar före direktionssammanträde för att komma till behandling. Också senare inkomna ärenden kunna behandlas, om de äro av brådskande natur. Ordföranden eller vid förfall för honom, viceordföranden, utfärdar kallelse till sammanträde i enlighet med stadgandena i denna paragraf.

Skolans ledning.

§ 10.

Bland skolans ordinarie lärare utser landskapsstyrelsen rektor för högst tre år i sänder, efter hörande av direktionen och skolans lärarkollegium, helst läraren i de allmänna läroämnena, om han befinnes lämplig. Vid behov kan, likaledes för tre år i sänder, utses en prorektor, som vid förfall eller jäv för rektor bestrider dens åligganden.

§ 11.

Rektor är närmast ansvarig för skolans verksamhet och förvaltning av dess till förfogande ställda penningmedel och honom åligger:

1) att leda och övervaka skolans uppfostrings-, undervisnings- och produktionsverksamhet samt att draga försorg om den allmänna ordningen och disciplinen inom skolan,

2) att genom att anordna undervisningen och följa med det praktiska arbetet vaka över att lärarna behörigen uppfylla sin undervisningsskyldighet och fullgöra sina övriga åligganden,

3) att uppgöra förslag till läroplaner samt läsordning och tim- och arbetsfördelning för skolan,

4) att sköta skolans inkomster och utgifter och redovisa för desamma med iakttagande av, vad därom är särskilt stadgat, samt att draga försorg om förvaltningen av skolans fasta och lösa egendom,

5) att förvalta skolan genom donation eller testamentariskt förfogande tillfallna medel samt att föra räkenskap över dem,

6) att befordra till verkställighet direktionens och lärarkollegiets beslut, föra dagbok enligt av direktionen fastställt formulär, samt stadgad matrikel över innehavarna av tjänst eller befattning vid skolan, så ock att upprätta och tillställa vederbörande nödiga skrivelser, statistiska och andra uppgifter beträffande skolan ävensom årsberättelsen,

7) att bestämma kansli- och hjälppersonalens åligganden och fungera som kansliets chef,

8) att uppgöra förteckning över skolans undervisningsmaterial, förråden av läroböcker och andra inventarier,

9) att föra matrikel och vitsordsbok över eleverna,

10) att utfärda dimissionsbetyg och skiljebetyg,

11) att bevilja lärare och befattningshavare vid skolan på grund av giltiga skäl tjänstledighet för högst sex dagar och för lika lång tid godkänna vikarie för dem,

12) att övervaka vaktmästarens och hjälppersonalens arbete,

13) att tillsätta klassföreståndare,

14) att vid direktionens sammanträden föra protokoll, därest ej jäv föreligger,

15) att bringa till lärarnas och de övriga befattningshavarnas kännedom föreskrifter och beslut, som gälla skolan och dem,

16) att under läsårets arbetstid utöver helgdagar och lagstadgade festdagar (svenska dagen, självständighetsdagen) föranledda ledigheter ävensom påsklov (6 dagar) bevilja skolan högst 9 lovdagar,

17) att upplåta skollokaler för andra än skolans egna ändamål, enligt av direktionen givna direktiv, samt

18) att fullgöra de övriga åligganden, som enligt landskapslag eller på grund därav meddelade föreskrifter ankomma å rektor.

§ 12.

För bestridandet av de rektor ålagda göromålen och undervisningens åhörande minskas den på honom såsom lärare ankommande undervisningsskyldigheten med så många veckotimmar, som landskapsstyrelsen på grund av framställning av direktionen bestämmer.

§ 13.

Är rektor i behov av tjänstledighet under längre tid än fyra dagar, bör han där-

om anhålla hos landskapsstyrelsen och på samma gång föreslå lämplig eller lämpliga vikarier.

Även om rektors ledighet varar endast fyra dagar bör han därom anmäla hos direktionens ordförande och därvid angiva huru hans tjänsteåligganden under tiden ordnats.

Avlägsnar sig rektor under ferierna från landskapet, skall han därom anmäla till landskapsstyrelsen och därjämte lämna uppgifter om sin vistelseort.

Lärarna och övriga innehavare av tjänst eller befattning.

§ 14.

Ordinarie lärare vid skolan äro lärare i fackämnen, lärare i allmänna ämnen samt lärare i yrkesarbete.

I mån av behov antagas till skolan inom gränserna för landskapets inkomst- och utgiftsstat extraordinarie lärare, timplärare, tillfälliga föreläsare samt nödig hjälp-personal.

§ 15.

Angående kompetensvillkor för lärare gäller vad därom stadgas i landskapslagen angående landskapet Ålands Yrkeskola så ock vad avser sättet för lärares och hjälp-personalens tillsättande.

§ 16.

Lärares i allmänna ämnen och fackämnen undervisningsskyldighet omfattar minst 26 veckotimmar, lärares i yrkesarbete undervisningsskyldighet, om han är tekniker, minst 28 eller om han är annan fackman, minst 32 veckotimmar.

Där undervisningen eller skolans övriga verksamhet det påkallar, bör lärare utöver sin undervisningsskyldighet meddela undervisning i för honom lämpliga läroämnen eller utföra arbetslednings-, övervaknings- och andra för honom lämpliga uppgifter under nödigbefunnet antal timmar. Lärarna i fackämnen och allmänna ämnen likväl högst fjorton, tekniker högst sjutton och annan fackman högst tretton veckotimmar, varvid för undervisningsskyldigheten överskjutande timmar erlagges fastställda veckotimarvoden.

Erhåller ej ordinarie eller extraordinarie lärare fullt antal veckotimmar inom det till hans tjänst hörande undervisnings-

området, skall han undervisa det antal timmar, som fattats, i andra för honom lämpliga ämnen enligt vad skolans rektor bestämmer eller i motsvarande antal timmar utföra arbetslednings-, övervaknings- och andra uppgifter.

§ 17.

Klassföreståndare åligger:

att utöver vad som ankommer på honom såsom lärare, övervaka klassens arbete, följa med elevernas framsteg, flit, hälso-tillstånd och personliga anlag.

§ 18.

Lärarkollegium åligger:

1) att pröva och bedöma elevernas uppförande, flit och uppmärksamhet samt yrkesskicklighet,

2) att giva utlåtande angående användningen av skolan tilldelade anslag för verkstads- och andra lokaliteter, undervisningsmaterial och bibliotek,

3) att besluta om fördelningen av i utgiftsstaten anvisat anslag till understöd åt medellösa elever,

4) att besluta om användningen av de medel som genom donation eller testamenteriskt förfogande ställts till skolans förvaltning, samt om granskningen av räkenskaperna beträffande dessa, såvida därom ej annorlunda bestämts,

5) att besluta i allvarsammare disciplinära frågor,

6) att uppgöra förslag till läsordning för skolan samt till tim- och arbetsfördelning mellan lärarna,

7) att till landskapsstyrelsen, skolans direktion eller rektor avgiva äskade utlåtanden och till direktionen ingå med de framställningar lärarkollegiet finner påkallade till fromma för undervisningen och skolans övriga verksamhet, samt

8) att handlägga de ärenden, som enligt landskapets yrkeskolelag ankomma på lärarkollegiet.

§ 19.

Lärare åligger:

1) att regelbundet handhava sin undervisningsskyldighet och därvid följa den av Ålands landskapsstyrelse fastställda undervisningsplanen och av direktionen eller rektor givna närmare föreskrifter,

2) att vårda och använda honom anförtrödda undervisningsmaterial samt att i en förteckning införa de förändringar som i densamma ägt rum ävensom göra framställning om dess komplettering,

3) att i journalen anteckna sin lektion, frånvarande elever jämte orsaken till frånvaron, anmärkningar och straff.

§ 20.

Yrkeslärare åligger dessutom:

1) att i enlighet med av rektor eller av denna genom avdelningsföreståndare givna föreskrifter leda och övervaka arbetet på sitt område,

2) att vårda och med elevernas hjälp hålla avdelningens maskiner och arbetsredskap samt annan utrustning i gott skick ävensom att ansvara för desamma,

3) att i samråd med avdelningsföreståndaren mottaga beställningsarbeten samt att därefter ombesörja arbetets fackmässiga utförande, sedan avdelningsföreståndarens godkännande av den uppgjorda kostnads kalkylen utverkats,

4) att vårda honom anförtrött råvarulager samt att föra föreskrivna anteckningar om dettas förändringar ävensom hos avdelningsföreståndaren göra framställning om dess komplettering, ifall icke skötseln av förrådet ordnats på annat sätt,

5) att föra föreskriven arbetsorderbok,

6) att hos avdelningsföreståndaren göra framställningar rörande verkstäder och arbetsredskap.

§ 21.

Avdelningsföreståndare åligger:

1) att leda och övervaka undervisningen i den honom underlydande avdelningen i enlighet med föreskrifterna i detta reglemente och av rektor givna anvisningar,

2) att i samråd med rektor avgöra vilka arbeten, som ur produktionssynpunkt äro lämpliga för utförande på avdelningen,

3) att övervaka avdelningens verkstäder och skötseln av maskinutrustning och andra inventarier,

4) att tillsammans med resp. lärare i yrkesarbete uppgöra förslag till mottagande av beställningsarbeten och försäljning av alster,

5) att hos skolans rektor göra framställ-

ningar rörande de verkstäder som höra till hans avdelning,

6) att fastställa datum för de olika provarbetenas färdigställande.

§ 22.

Timlärare hava i tillämpliga delar samma skyldigheter som de andra lärarna.

§ 23.

Avdelningsföreståndare utses av landskapsstyrelsen.

Avdelningsföreståndare kan beviljas nedsättning på den i lagen fastställda undervisningsskyldigheten om avdelningen består av flera än två klasser.

§ 24.

På avdelningsföreståndarinnan för huslig ekonomi ankommer även den närmaste tillsynen och ledningen av såväl fasta som intermittenta och tillfälliga kurser i kvinnliga yrken.

Eleverna.

§ 25.

I skolan intages i främsta rummet elever från landskapet Åland.

För inträde i skolan fordras intyg över god frejd och genomgången folkskola eller motsvarande kunskaper samt godkänd inträdesexamen, vilken föranstaltas enligt landskapsstyrelsens anvisningar. Vid behov kan landskapsstyrelsen som förutsättning för inträde vid viss avdelning i skolan jämväl fastställa en viss ålder och en viss praktisk erfarenhet i yrket.

Även åt deltagare i specialkurs utfärdas betyg enligt direktionens anvisning.

§ 26.

Undervisningen i skolan är avgiftsfri. Skolan bekostar dessutom elevernas läroböcker samt ställer till elevernas förfogande annan utbildningsmaterial samt arbetsredskap.

§ 27.

Vid läsårets slut hålles avslutning på dag som direktionen bestämmer, vid vilken eleverna tilldelas dimissionsbetyg, termins- och årsbetyg.

Vid avslutningstillfället utdelas även eventuella stipendier och uppmuntringspremier.

§ 28.

Elev som genomgått fullständig lärokurs

vid skolan erhåller dimissionsbetyg, vilket skall upptaga allmänt vitsord över hans uppförande och uppmärksamhet i klass och verkstad skilt för sig, samt över hans yrkesskicklighet och hans kunskaper och färdighet i de olika undervisnings- och övningsämnena.

Såsom vitsord i betyg användes:

berömliga 10—9, nöjaktigt 8—7, försvarligt 6—5 och dåligt 4—1.

Dimissionsbetyg utdelas till elev vars alla vitsord äro högre än 4, varav vitsordet i yrkesskicklighet skall vara högre än 6.

Formulären för de dimissionsbetyg, och skiljebetyg som utfärdas av skolan, fastställas av landskapsstyrelsen. Betygen undertecknas av skolans rektor och en av lärarkollegiet därtill utsedd lärare, inom vederbörande avdelning.

Formulären till års- och terminsbetyg fastställas av direktionen.

För att elev skall uppflyttas från klass erfordras högre vitsord än 4 i alla ämnen, varav minst 6 i yrkesskicklighet. Har elev flera än två ämnen med vitsordet 4 eller är medeltalet av kunskapsämnena och yrkesskicklighet lägre än 6 prövar direktionen huruvida elev får kvarstå i avdelning.

§ 29.

Elev som erhållit dimissionsbetyg beredes tillfälle att i skolan utföra yrkesprov.

§ 30.

Eleverna böra i och utom skolan uppträda hyfsat samt noggrant iakttaga skolans ordningsregler.

Under lektion eller i allmänhet i skolan begångna förseelser bestraffas, då ej anorlunda anbefallts, i enlighet med skolans ordningsregler av den lärare under vars tillsyn eleven står.

Gör elev sig skyldig till grövre förseelse, skall han av rektor tilldelas varning, antingen enskilt eller inför det samlade lärarkollegiet. Upprepas förseelsen eller är den av allvarligare art, kan saken hänskjutas till lärarkollegiet, som kan anmoda eleven att avgå från skolan eller skilja honom från skolan antingen på viss tid eller för alltid. Relegering och annat straff av allvarligare art skall jämväl meddelas föräldrar eller förmyndare.

Elevkåren.

§ 31.

Skolans elever kunna för främjande av verksamheten inom kamratkretsen eller för andra lovliga ändamål grunda en förening. Föreningens stadgar fastställas av rektor, som jämväl utser någon av skolans lärare till inspektor för föreningen, sedan rektors utlåtande i saken inhämtats.

Elevhem.

§ 32.

Vid skolan skall inrättas ett elevhem. I elevhemmet är därtill godkänd elev skyldig att erlægga fastställda avgifter.

§ 33.

Elev är i elevhem skyldig att följa av direktionen fastställda ordningsregler och övervakarens av elevhemmet föreskrifter.

Elev som trots varning icke följer ordningsreglerna eller eljest givna föreskrifter, kan genom beslut av direktionen skiljas från elevhemmet.

Bibliotek.

§ 34.

I skolan skall för lärarpersonalen finnas ett referensbibliotek som företrädesvis bör innehålla handböcker och annan för undervisningen lämplig litteratur inom de yrkesgrenar som äro föremål för undervisning i skolan.

Referensbibliotekets vård och skötsel omhänderhas av en av lärarkollegiet utsedd bibliotekarie.

I skolan bör även finnas ett lärjungebibliotek, innehållande böcker och tidskrifter, som ansluter sig till undervisningsämnena och i mån av tillgångar allmänbildande litteratur.

Lärjungebiblioteket förestås av referensbibliotekets bibliotekarie.

§ 35.

Bibliotekarien åtnjuter skäligen arvode.

§ 36.

Val av litteratur till såväl referens- som lärjungebiblioteket ankommer på lärarpersonalen.

Hygien.

§ 37.

Vid skolan anställs en läkare, vars uppgifter äro:

- 1) att övervaka de hygieniska förhållandena i skolan och elevhemmet,
- 2) att undersöka i skolan intagna nya elevers hälsotillstånd samt även övriga elevers hälsotillstånd minst en gång i terminen,
- 3) att övervaka elevernas i skolan hälsovård och vid sjukdomsfall lämna dem erforderlig läkarhjälp så länge de vårdas i skolan,
- 4) att vid slutet av vårterminen avge skriftlig berättelse angående hälsotillståndet i skolan under det gångna skolåret, vilken berättelse skall införas i skolans årsredogörelse.

Särskilda bestämmelser.

§ 38.

Beträffande skolans lärare samt övriga tjänste- och befattningshavares löneförhöjningar och deras rätt till pension är gällande, vad som beträffande landskapets tjänstemän och befattningshavare därom är stadgat.

§ 39.

Skolans verkstadsarbete utföres, förutom för undervisningen nödigt övningsarbete, huvudsakligen i form av produk-

tivt arbete. Hithörande arbeten skola väljas så att de sammangå med skolans undervisningsprogram och städse äro väl anpassade efter elevernas utvecklingsnivå.

§ 40.

- 1) Prissättning av i skolan utförda arbeten skall ske på ett sådant sätt att skäligen anledning till illojal konkurrens ej anses föreligga i förhållande till enskilda företag inom vidkommande yrken.
- 2) Avlöning för arbetsprodukt skall beräknas för den arbetstid som är erforderlig för fackmän.
- 3) Materialåtgång beräknas till den kvantitet som skulle varit erforderlig för yrkeskunnig arbetare.
- 4) Direktionen bestämmer elevernas tillkommande ekonomiska vederlag för arbetsprestationer, särskilt för varje yrke, fränsett utförda övningsarbeten för vilka ersättning ej erlägges.

5) Omkostnadspålägg bestämmas av direktionen särskilt för varje yrke.

6) Vid prissättningen bör skäligen hänsyn tagas till att produkterna kunna förete defekter på grund av elevernas bristande yrkesskicklighet, varvid den sämre kvaliteten bör betinga ett lägre pris.

§ 41.

Detta reglemente bör finnas tillgängligt i lärarrummet för alla lärare.

§ 42.

I övrigt länder gällande lag till efterrättelse.

Mariehamn, å landskapsstyrelsen, den 11 maj 1955.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd HUGO JOHANSSON

Landskapssekreterare Rolf Sundman

N:o 11.

Ålands landskapsstyrelses beslut

om fastställande och erläggande av ersättningar och arvoden
vid Ålands centralsjukhus.

Utfärdat i Mariehamn den 11 maj 1955.

Vid denna dag skedd föredragning har Ålands landskapsstyrelse beslutat, att i rikets förordning av den 23 december 1954 om fastställande och erläggande av ersättningar och arvoden vid statens sjukhus (537/54) intagna bestämmelser skola tillämpas vid Ålands centralsjukhus.

Mariehamn, å landskapsstyrelsen, den 11 maj 1955.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd HUGO JOHANSSON

Landskapssekreterare Rolf Sundman
